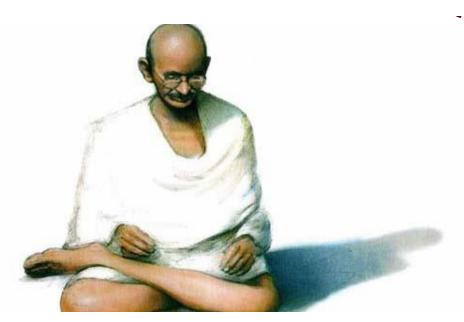

ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿ

ದಾಂಡಿಯಾತ್ರೆಯ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

ಲೇಖಿಕೆ: ಅಲೈಸ ಬಿ ಮ್ಯಾಕ್ಗಿಂಟಿ

ಚಿತ್ರಃ ಥಾಮಸ ಗೋಂಝಾಲೆಝ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಪ್ರಭಾಕರ ನಾನಾವಟಿ

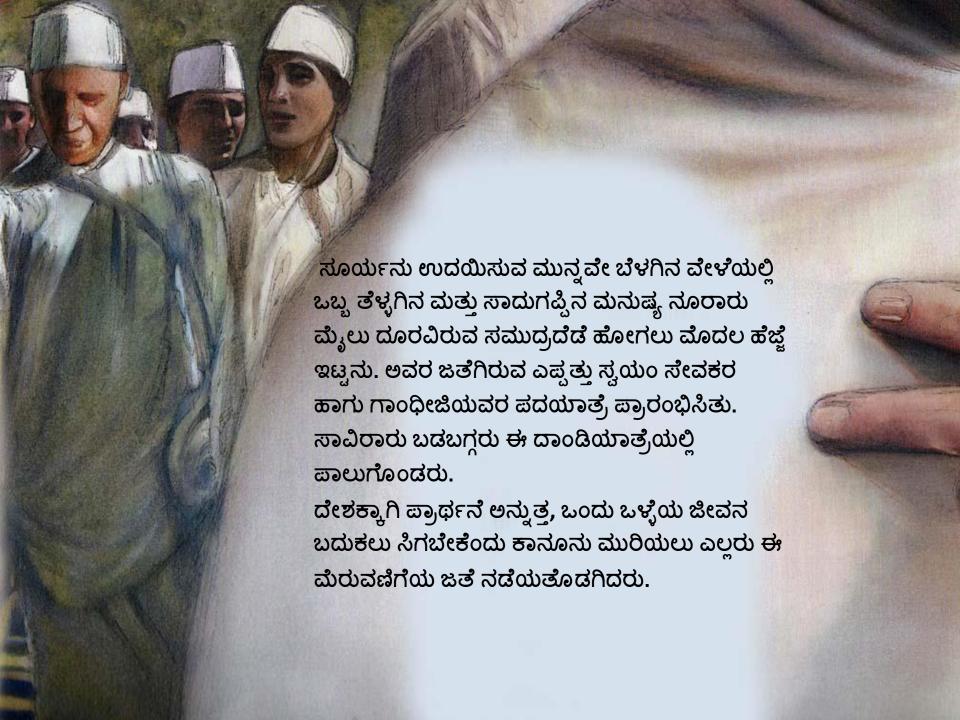
"ನಾವು ಕೇವಲ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರುವದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜತೆ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾಣತನ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು." ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಪುಕ್ಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮಲಗುವಾಗ ಬೆಳಗಿದ ದೀಪವಿಟ್ರೇ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಹು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನವರು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಯಾವದು ಕೆಡಕು ಯಾವದು ಎಂಬುದರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇತು. ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಶರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಕೂಡ ಹಿಂಸೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಅನ್ಯಾಯಪರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯ ಉಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶರಿಂದಲೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ತೆರಿಗೆ ತುಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪ್ಪಿಲ್ಲದ ಸಪ್ಪಗಿನ ಉಟ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಉಪ್ಪು, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಸಿರಿವಂತರಾಗತೊಡಗಿದರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯರು ಬಡವರಾಗತೊಡಗಿದರು.

ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಾಡ-ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಕಾನೂನುಗಳ ವಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಂದೋಲನೆ ಹೂಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೆಂದು ಕರೆದರು.

ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಂಡಿಯಾತ್ರೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಳುವಳಿ.

ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಜೀವಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ವಸ್ತು ಆಗಿರಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ, 1930

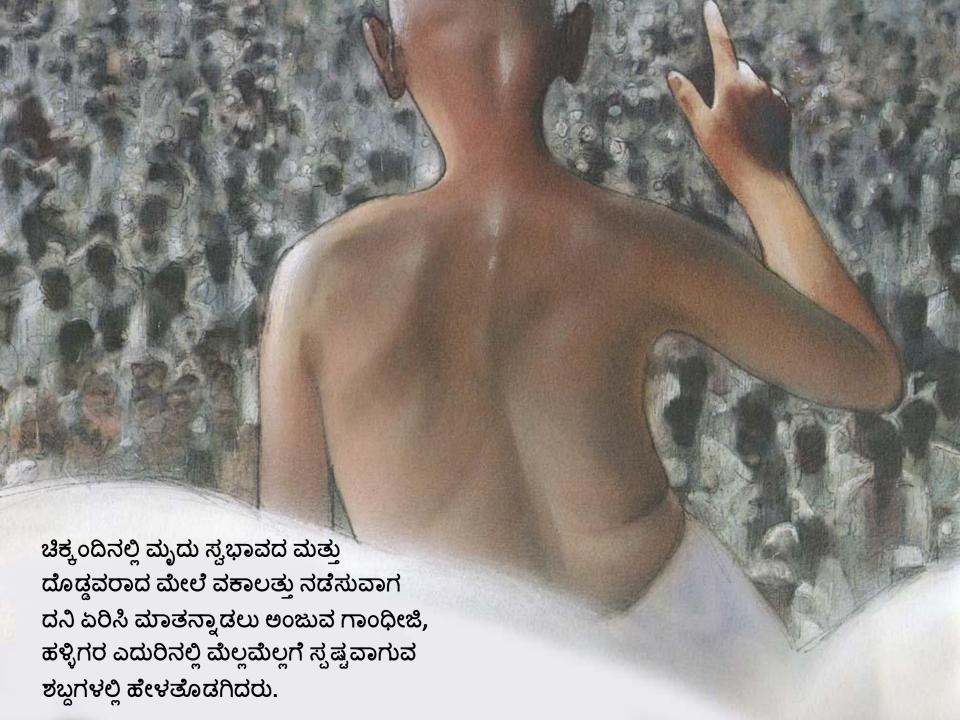

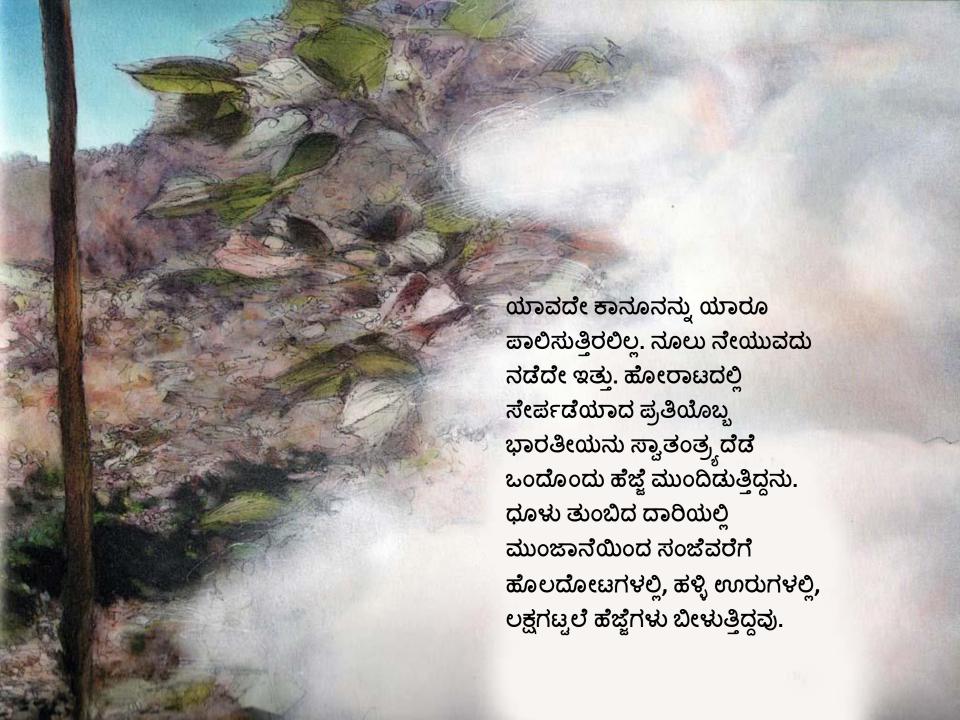
"ಭಾರತೀಯರ ಮೇಲೆ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಉಪ್ಪು ತೆಗೆಯಲು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಅದರಂತೆಯೇ ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಿದ್ದು ಕೂಡ!"

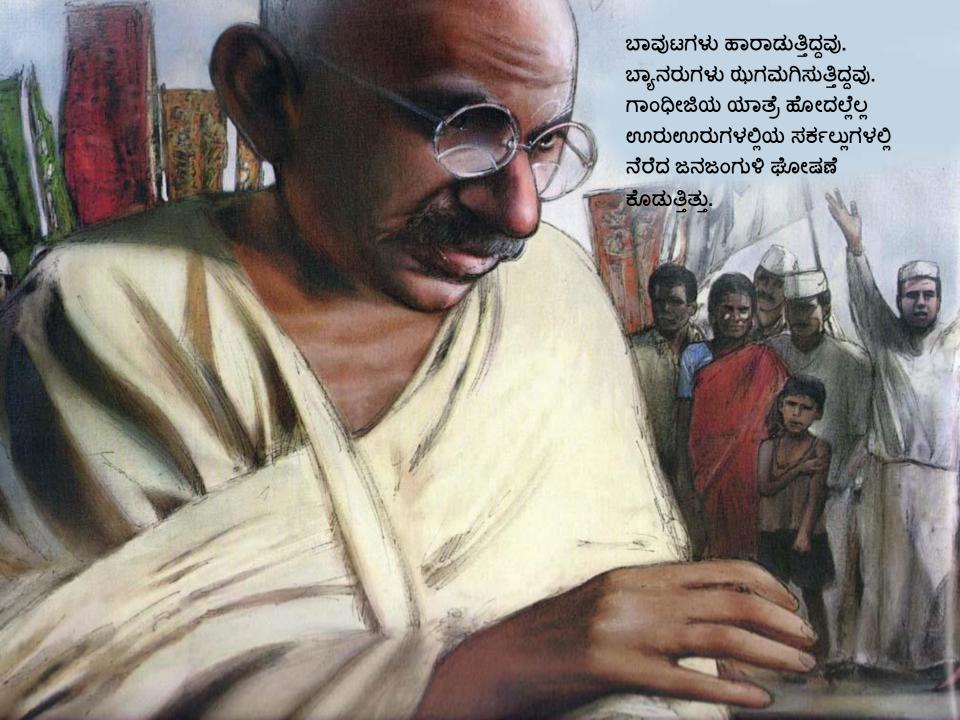
ಗಾಂಧೀಜಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ನೂಲುವ ಚಕ್ರದ ಮೇಲೆ ನೂಲಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ನೇಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. "ನಾವೇ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ. ಮತ್ತು ಮಾರುವ."

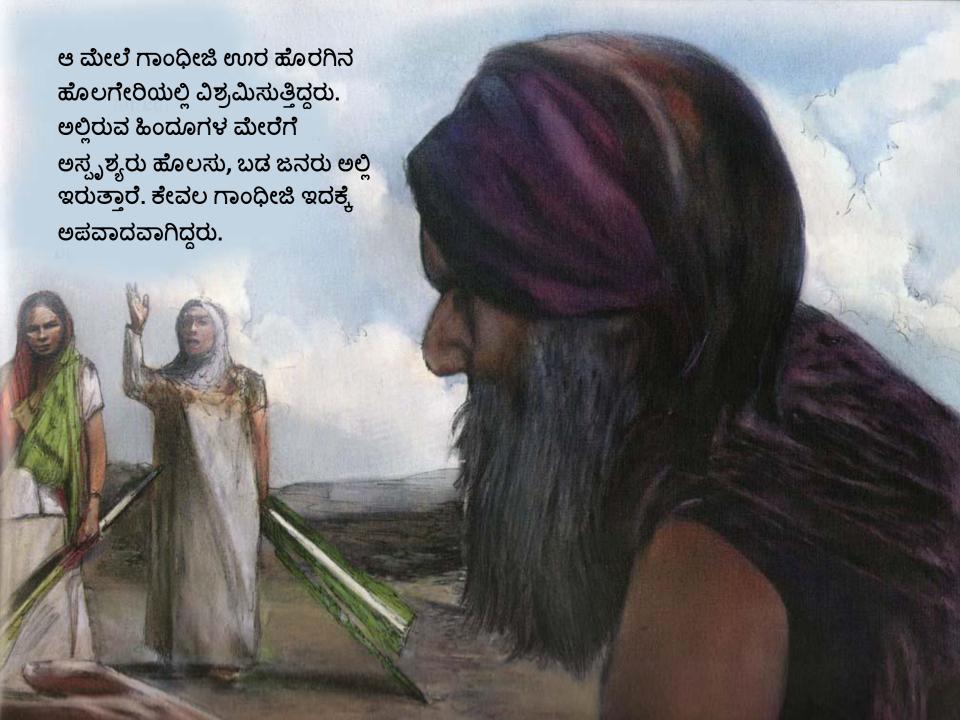
ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಅನ್ಯಾಯದ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

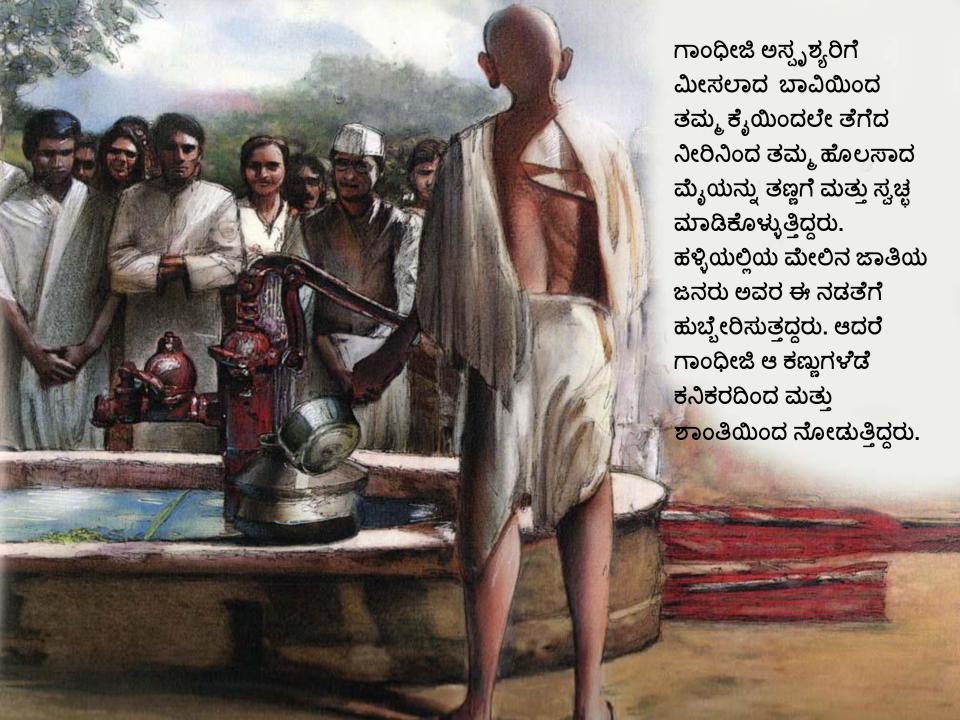

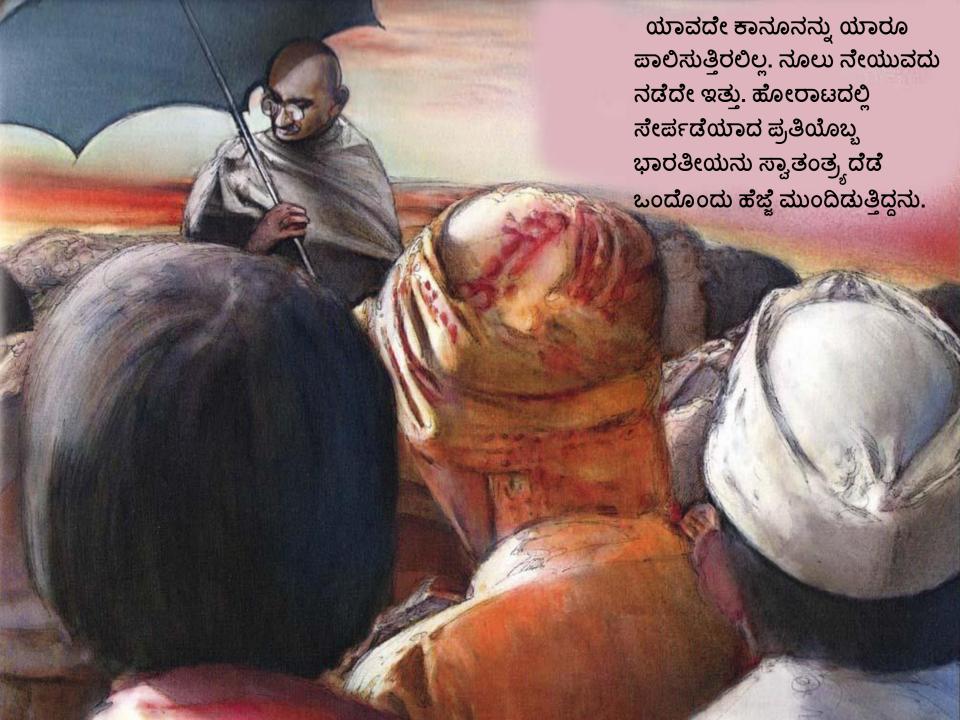

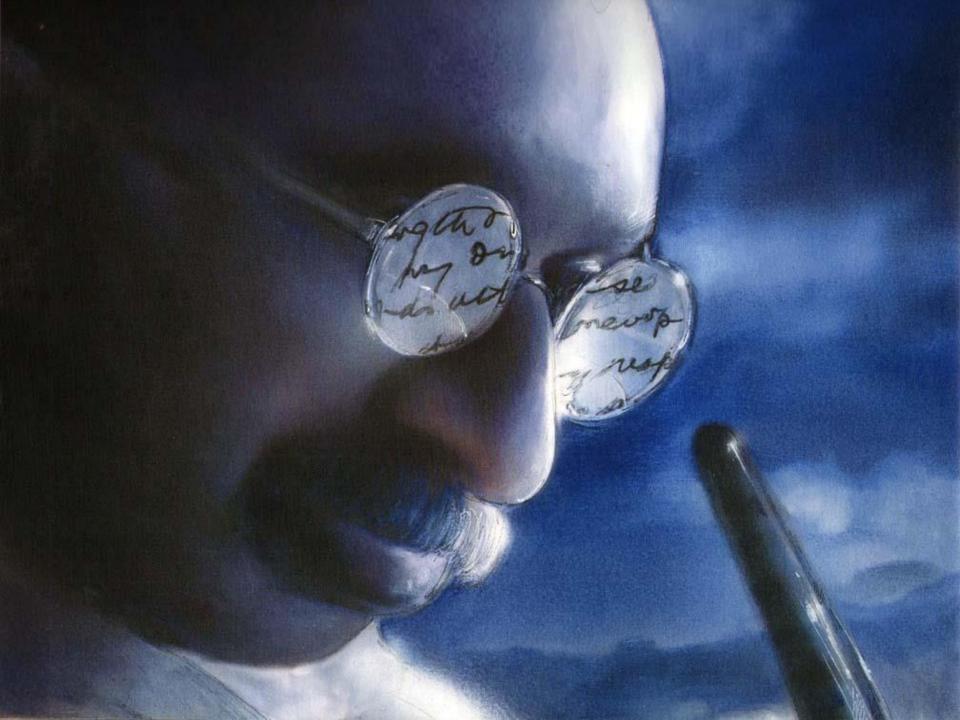

"ಬ್ರಿಟಿಶರು ವರ್ತಿಸಿದಂತೆ ಉಳಿದವರನ್ನು ಕೀಳು ಎಂದು ಏಕೆ ತಿಳಿಯುವಿರಿ? ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಹಿಂದೂಗಳು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಮೇಲಿನಿಂದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಅವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಕೆ ಬೇಕು.

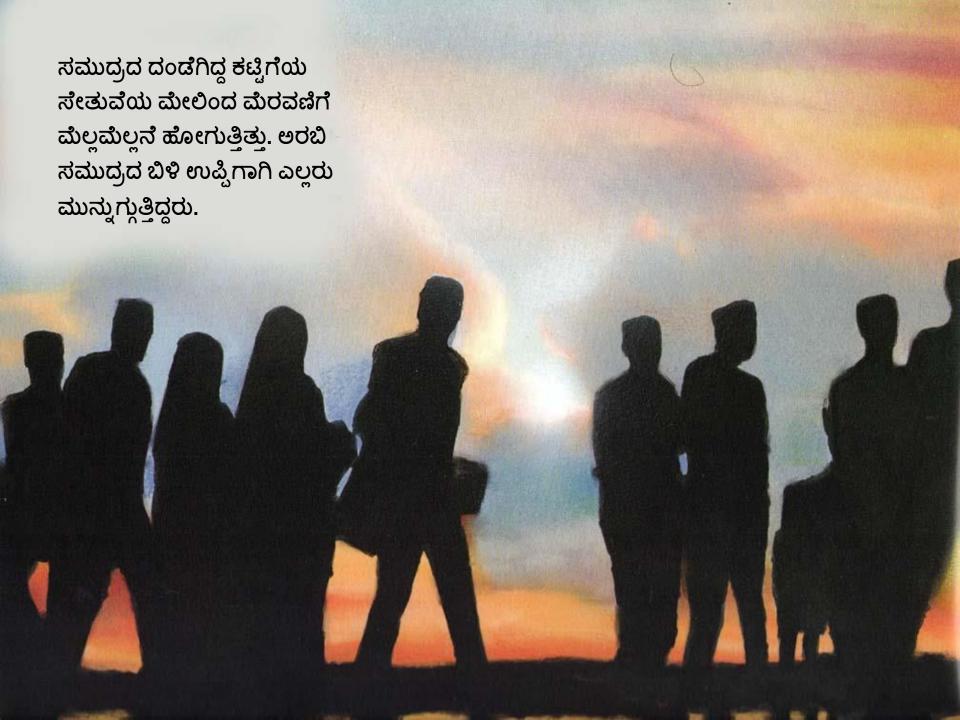

ಒಂದು ಜಂಪು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಬರೆಯಲು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಮ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಅಣಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬವೇ ಸರಿ. ಎಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ನೂಲು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಳ್ವೆಗಾಗಿ ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದೇ ಸವನೆ ನಡೆದ ಯಾತ್ರಿಕರು ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನದಲ್ಲಿ ನೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಬೇನೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಜಂಗುಳಿ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗತೊಡಗಿತು. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ ಬರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸತೊಡಗಿತು.

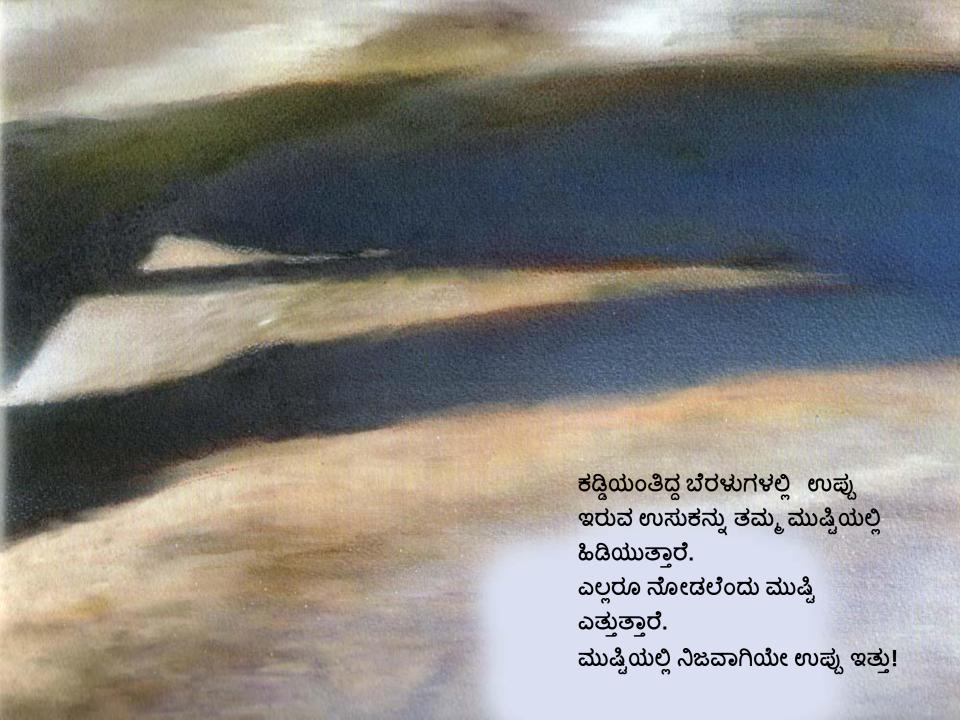

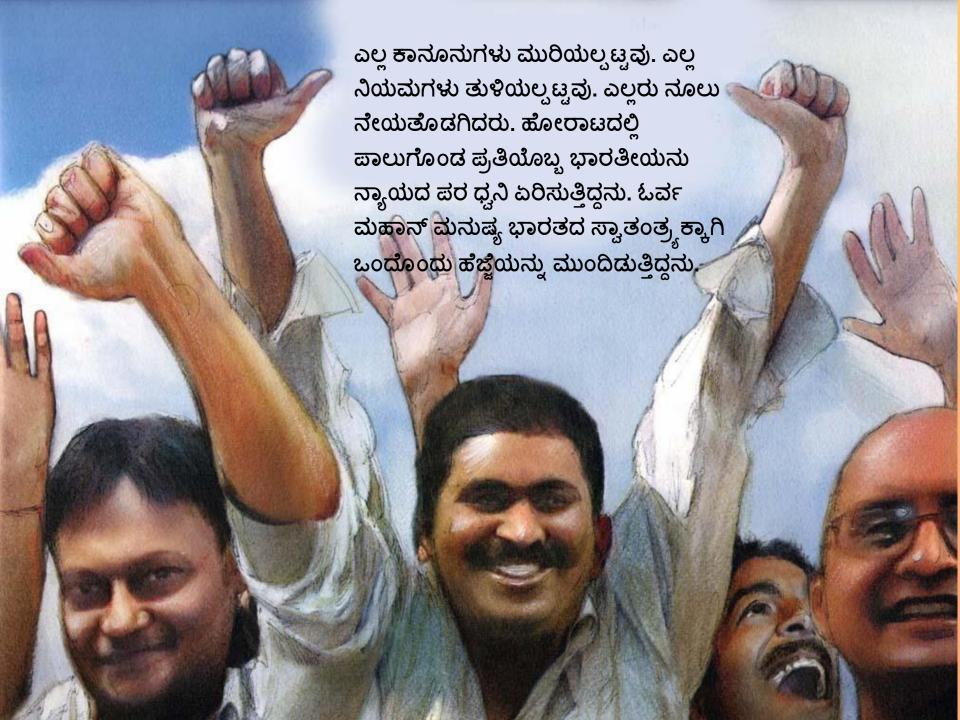

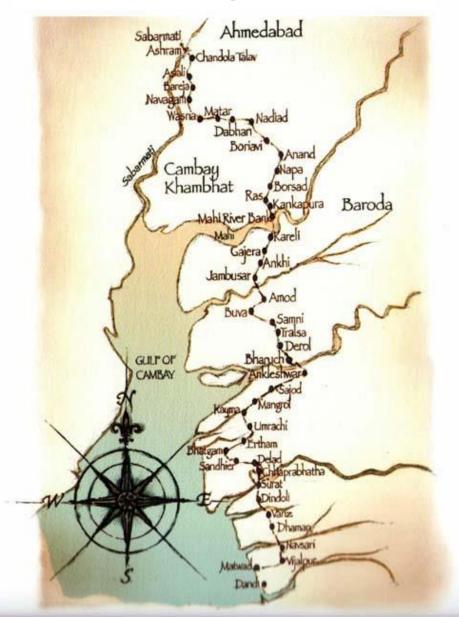
ಇಡೀ ದೇಶದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ತೆಗೆದಿದ್ದವು. ಸಾವಿರಾರು ಮುಸ್ಲಿಮ, ಹಿಂದೂ, ಅಸ್ಸೃಶ್ಯರು, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಣಣಗಳಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆಯಲು, ಉಪ್ಪಿನ ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸಲು, ನೀರನ್ನು ಸೋಸಿ ಉಪ್ಪು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಕಾರಾಗೃಹಗಳು ತುಂಬಿದವು. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಉಪ್ಪು ಎಷ್ಟೊಂದು 'ಸಿಹಿ' ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಿವಾಯಿತು.

ದಾಂಡಿ ಯಾತ್ರೆಯ ಮಾರ್ಗ

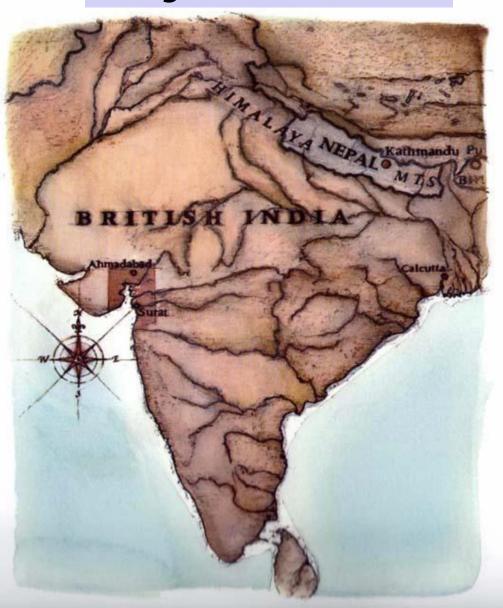
ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಯಾತ್ರಿಕರು ಸಮುದ್ರ ದಂಡೆ ಮಟ್ಟಿದ ದಿನ "ನಾನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕದಿಂದ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಅಹಿಂಸೆಯ ಮಾರ್ಗವು ನಮ್ಮ ಉದ್ದಿಷ್ಟಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ." ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮರುದಿನ 6 ಎಪ್ರಿಲ 1930 ರಂದು ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಮಾಡಿದರು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಸಂದೇಶ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿತು. ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕೂಡ ಅದು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಗಟ್ಟಲೆ ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡರು. ಉಪ್ಪಿನ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುರಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೇಯ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಡತೊಡಗಿದರು. ಅಂತಹ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾರತೊಡಗಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶರನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಿ ಕೇವಲ ಭಾರತೀಯರ ಆಥಳಿತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ಮುಂದಿನ 17 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಗಡಿಗರು ಶಾಂತಿಯುತ ಆಂದೋಲನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಬ್ರಿಟಿಶರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದರು. ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮ ಐಕ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಸ್ಸೃಶ್ಯರ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಆಧಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕೆಂದು ಉಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. 1947ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕನಸು ನನಸಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಶರ 200 ವರುಷಗಳ ಆಥಳಿತೆಯಿಂದ ದೇಶ ಮುಕ್ತವಾಯಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಹಿಂಸಕ ಚಳುವಳಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಶ ಕಾಲದ ಭಾರತ

ನನ್ನ ಸೋದರ ಪುತ್ರಿ ರಾಚೇಲ್ ಇವಳಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಮೊಮ್ಮಗ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ರಾಜಮೋಹನ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅಲೈಸ ಬಿ ಮ್ಯಾಕ್ಗಿಂಟಿ

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾನು ಪತ್ನಿ ನೋನಿ ಮತ್ತು ಮಗಳು ನೀನಾ ಇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಥಾಮಸ ಗೋಂಝಾಲೆಝ

"ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿದ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಅದ್ಭುತವಾದ ಕತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗದೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ."

- ರಾಜಮೋಹನ ಗಾಂಧಿ, ಇಲಿನಾಯ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಮೊಮ್ಮಗ.

